BØRN OG UNGE
Aarhus Kommune

KVALITETSRAPPORT

2017
DAGTILBUD

Kvalitetsrapport

LOKALRAPPORT FOR

SKÆRING DAGTILBUD

INDHOLD

KORT OM KVALITETSRAPPORTEN FOR 2017 **3**

SIDEN SIDST **4**

EFFEKT **5**

LÆRING OG UDVIKLING 5

TRIVSEL OG SUNDHED 13

FÆLLESSKABER 16

YDELSER **19**

TIDLIG OG RETTIDIG INDSATS 19

HELHEDSSYN 22

SAMSKABELSE 27

VIDENSBASERET PRAKSIS 31

ORGANISERING **34**

DAGTILBUDDETS AFDELINGER 34

BØRNENES FREMMØDE 35

RESSOURCER **36**

LOKALDISTRIKT 36

FORÆLDRENES UDDANNELSESNIVEAU 37

MEDARBEJDER SYGEFRAVÆR OG ARBEJDSMILJØ 37

ØKONOMI 39

DAGTILBUDSBESTYRELSENS UDTALELSE **40**

KORT OM KVALITETSRAPPORTEN FOR 2017

Denne rapport er en del af Børn og Unges kvalitetsrapportering for dagtilbud i Aarhus Kommune.

Byrådet har vedtaget, at kvalitetsrapporterne skal udgøre et redskab til kvalitetsudvikling og kvalitetssikring på hele 0-18-års området. Rapporterne skal bidrage til at sikre det bedst mulige grundlag for at kvalificere den faglige indsats og den politiske beslutningsproces.

Med børne- og ungepolitikken og Børn og Unges organisatoriske vision 'Stærkere fællesskaber' er der formuleret en ny og ambitiøs vision for børnene og de unge og for Børn og Unge som organisation. Disse visioner er afsæt for det daglige arbejde og for samarbejdet i Børn og Unge. Dette afspejler sig også i indholdet og opbygningen af kvalitetsrapporten. Afsnittet om effekt er således opbygget efter Børn og Unges tre budgetmål, og afsnittet om ydelser er opbygget efter Børn og Unges faglige strategier.

Det primære formål med kvalitetsrapporten er at danne afsæt for den lokale dialog om kvalitetsudvikling – med afsæt i overvejelser om ressourcer, styrker og udfordringer. Samtidig er rapporten et vigtigt grundlag for fælles refleksion omkring indsatsen i forhold til børnene og de unge med afsæt i Børn og Unges vision og strategiske ramme.

På børne- og ungeområdet udvikles kvaliteten først og fremmest i mødet mellem medarbejderne, børnene og de unge og i samarbejde med deres forældre og er udtryk for den effekt, de lokale indsatser har for børnenes trivsel, læring og udvikling. Rapporten følges op af en kvalitetssamtale, hvor rapportens oplysninger drøftes. Ved samtalen indkredses et eller flere særlige udviklingspunkter, hvor der skal iværksættes en ekstra indsats for at løfte kvaliteten. Områdechefen kan også på samtalen tildele et eller flere tilsynspunkter, hvis praksis ikke lever op til lovgivningen eller Aarhus Kommunes standarder/retningslinjer besluttet af byrådet. Tilsyns- og udviklingspunkterne håndteres og udfoldes i dagtilbuddets lokale udviklingsplan.

Kvalitetsrapporten er dermed et centralt element i det ledelsesmæssige tilsyn, der føres med dagtilbud i Børn og Unge. De samlede resultater drøftes slutteligt i byrådet.

Kvalitetsrapporten er blevet til i et samarbejde mellem kommunens dagtilbud og Børn og Unges fællesfunktioner. Oplysningerne i rapporten kommer fra fællesfunktionernes eksisterende databaser samt fra dagtilbuddenes indberetning.

Baggrundsoplysninger om dagtilbuddet

Skæring dagtilbud ligger i det geografiske område, som i Børn og Unge går under navnet Område Grenåvej Øst.

Skæring dagtilbud består af 1 vuggestuer, 0 børnehaver og 6 integrerede institutioner samt 0 dagpleje.

179

Børn i alderen 0-2 år er indskrevet i dagtilbuddet.

221

Børn i alderen 3 år - skolestart er indskrevet i dagtilbuddet.

2,3%

Af børnene i dagtilbuddet (bhv.-skolestart) har dansk som andetsprog.

0,5%

Af børnene i dagtilbuddet har et handicap.

Skæring dagtilbud

Skæring Skolevej 200
8250 Egå
Tlf.: 51576706
Dagtilbudsleder: Keld Birkø
E-mail: kebi@aarhus.dk

SIDEN SIDST

UDVIKLING ›

Ved vores sidste kvalitetssamtale aftalte vi i dagtilbuddet følgende udviklingspunkter:

1. Tidlig indsats, herunder sammenhæng med skolen omkring sprog og inklusion. 2. forventningsafstemning med forældre Tilsynspunkt 1. Pædagogiske læreplaner 2. APV i vuggestuen Tusindfryd

OPFØLGNING ›

Som opfølgning på vores aftaler har vi..:

Tidlig indsats, herunder sammenhæng med skolen omkring sprog og inklusion

Dagtilbuddet har fokus på tidlig indsats i alle sammenhænge hvor det giver mening. - Samarbejde med skolen omkring sprog, inklusion og børnenes skolestart er styrket. - Dagtilbuddets sprogvejler og skolens læsevejleder arbejder sammen og der er planlagt kontinuerlige møder. - Vi interesserer os for hinandens arbejdsmetoder og data. - Dagtilbuddets ressource- og inklusionsvejleder er på skolen august og september for at styrke overgangen. - Styrket samarbejde på ledelsesniveau

Forventningsafstemning med forældrene

- Kvartalsmøder med oplæg for forældre. - Fælles oplæg ved Tea Thyrre for forældrene. - Tydeliggørelse løbende i nyhedsbreve på intra. - Øget fokus i forældreråd og bestyrelses. Øget og mere direkte kontakt fra pædagoger til forældre. - Forældrerådgivning.

Pædagogiske læreplaner

Forældrebestyrelsen har godkendt den fælles læreplan (rettidigt denne gang, fast turnus er aftalt)

APV Tusindfryd

- Lederskift i afdelingen. - Intensivt arbejde med samarbejdet på tværs i huset med konsulent. - Opbygning af ny kultur ud fra fælles vision. - Arbejde med pædagogisk struktur. - 50% personaleudskiftning siden sidste kvalitetsrapport.

RESULTAT ›

Resultatet af vores opfølgende arbejde med udviklingspunkterne har i særlig grad vist sig ved...:

Tidlig indsats - Positiv tilbagemelding fra forældre om de mange tiltag der er sket det sidste år vedr. oplysning, rådgivning, tilbagemeldinger og sparring som er med til at oplyse og gøre forældrene mere sikker i forældrerollen.

Sprog - I LOKE forløbet har vi gennemarbejdet vores arbejde med en styrkelse af dagtilbuddets sprogvejleder- og sprogpædagogroller. Dette arbejde forventer vi meget af

Inklusion - Vi fortsætter med at arbejdet med at udarbejde et ens mindset og rammer for inklusionsarbejdet i området (0-18 år)

EFFEKT

LÆRING OG UDVIKLING

I Aarhus Kommune har vi høje ambitioner på alle børns og unges vegne. Motivation og passende udfordringer gennem leg og læring har betydning for at lære og udvikle sig – både som individ og som del af fællesskabet. Lysten til at lege, lære og til at skabe skal bevares og stimuleres gennem hele opvæksten. Børn og unge har forskellige forudsætninger og lærer på forskellige måder. Derfor skal alle børn og unge målrettet understøttes og udfordres. Det gælder også børn med særlige behov eller med særlige talenter.

Om læring og udvikling har Aarhus Byråd besluttet følgende overordnede effektmål:

"Alle børn og unge udvikler og udfolder deres potentialer optimalt. De er aktive i egen læring, er motiverede, ihærdige og vedholdende, og har de faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer, der skal til, for at ruste dem til deres videre uddannelses-/dannelsesforløb."

PERSONLIG UDVIKLING OG DANNELSE

For at understøtte børnene i deres personlige udvikling er det vigtigt, at børn mødes anerkendende og medlevende af deres omverden. Det betyder, at de skal udfordres og støttes i deres personlige udvikling samtidig med, at de oplever sig værdsat som dem, de er. Det er derfor vigtigt, at der skabes rum til, at børnene kan være nysgerrige, udforske verden, øve sig og udvikle egen identitet og selvstændighed.

Læreplanstemaet: Alsidig personlig udvikling

Dagtilbuddenes arbejde med børnenes personlige udvikling er beskrevet i dagtilbuddets pædagogiske læreplan, men allerede i forbindelse med sundhedsplejens hjemmebesøg rettes der opmærksomhed på barnets personlige udvikling og interaktion med andre.

Andel af dagtilbuddets børn der ved sundhedsplejens vurdering ved 9-10 mdr. havde kompetencer til ...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...indlevelse i andre	-	96,8%	**95,3%**	98,1%

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

Barnets alsidige personlige udvikling er en dannelsesproces, hvor barnet afprøver og udvikler sin identitet, mens det øver sig i at forstå sig selv. Barnet søger anerkendelse, spejler sig og tester sig selv ved at tilkendegive, hvad det kan lide og ikke kan lide.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...indlevelse i andre	-	-	**97,6%**	95,1%
...at tage initiativ	-	-	**100,0%**	99,1%
...at være psykisk robust	-	-	**97,6%**	97,3%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...indlevelse i andre	-	-	**98,8%**	93,1%
...at handle selvstændigt	-	-	**91,3%**	84,5%
...at være psykisk robust	-	-	**88,8%**	82,7%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...indlevelse i andre	-	-	**93,0%**	84,5%
...at tage vare på egen integritet	-	-	**95,3%**	91,9%
...at være psykisk robust	-	-	**77,9%**	71,2%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

BØRNENES SPROGLIGE UDVIKLING

Gode sprogfærdigheder er afgørende for børns trivsel, læring og udvikling. Sproget er fundamentet for at kunne kommunikere og lære noget nyt. Samtidig er det et vigtigt redskab til at kunne sætte ord på sine følelser og meninger.

Børns sproglige udvikling i de første leveår har stor betydning for deres fortsatte udvikling af sprog- og læsefærdigheder. Blandt andet har en god talesproglig udvikling i de tidlige år stor betydning for, at barnet ikke senere får læsevanskeligheder i skolen. Det er derfor vigtigt, at der foregår en tidlig og målrettet indsats for at udvikle børnenes sprog.

Dagtilbuddenes arbejde med børnenes personlige udvikling er beskrevet i dagtilbuddets pædagogiske læreplan, men allerede i forbindelse med sundhedsplejens hjemmebesøg rettes der opmærksomhed på barnets personlige udvikling og interaktion med andre.

Læreplanstemaet: Sproglig udvikling

Sproglig udvikling er et af de seks temaer, som dagtilbuddene arbejder målrettet med i forbindelse med den pædagogiske læreplan. Udvikling af sproglige og kommunikative kompetencer rodfæstes allerede, fra barnet er spæd, og følges blandt andet ved sundhedsplejens besøg i hjemmet.

Andel af dagtilbuddets børn der ved sundhedsplejens vurdering ved 9-10 mdr. havde kompetencer til at ...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...etablere sproglig kontakt	-	82,5%	**75,3%**	87,2%
...kommunikere med kendte andre	-	87,3%	**92,9%**	95,7%

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

En god pædagogisk praksis sikrer børnene støtte i udviklingen af deres ordforråd og i at forstå de begreber og regler, der gælder for det talte sprog såvel som for brugen af skriftsprog, kropssprog og billedsprog. At tilegne sig sprog handler ligeledes om øjenkontakt, turtagning (i samtaler) og om det at have en fælles opmærksomhed (med en voksen) på det, der kommunikeres om.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...etablere sproglig kontakt	-	-	**95,1%**	95,4%
...kommunikere med kendte andre	-	-	**84,1%**	85,3%
...håndtere sprogets form	-	-	**58,5%**	65,7%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...etablere sproglig kontakt	-	-	**98,8%**	94,7%
...kommunikere med sin omverden	-	-	**95,0%**	87,9%
...forstå sprogets regler	-	-	**82,5%**	73,2%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...forstå og bruge sproget situationsuafhængigt	-	-	**94,2%**	93,6%
...kommunikere med deres omverden	-	-	**93,0%**	89,2%
...eksperimentere med skriftsproget	-	-	**84,9%**	77,6%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

Sprogvurderinger

Et af redskaberne til at tydeliggøre et barns sproglige udvikling er sprogvurderingen, som gennemføres første gang, når barnet er omkring 3 år. Sprogvurderingen foregår som en leg for barnet med en efterfølgende dialog med forældrene om, hvordan dagtilbud og forældre sammen kan støtte op om barnets sproglige udvikling fremadrettet.

I Aarhus Kommune sprogvurderes alle børn, når de er omkring 3 år og igen i 0. klasse. Materialet der anvendes til sprogvurderingen er udviklet af forskere på Syddansk Universitet og stiller skarpt på fire dimensioner i børnenes sproglige udvikling:

- Kommunikative kompetencer, som siger noget om, hvordan barnet bruger sproget i forskellige kommunikative situationer.
- Lydlige kompetencer, som handler om barnets kompetencer til at genkende og benævne bogstavnavnene og skelne sproglyde.
- Receptivt talesprog, hvor der fokuseres på barnet sprogforståelse.
- Produktivt talesprog, som stiller skarpt på barnets aktive brug af sproget med særligt fokus på ordforråd og grammatik.

44

3-årige børn med **dansk som modersmål** der er blevet sprogvurderet i dagtilbuddet i 2017.
Opgjort for perioden 1/1-30/9 2017.

4

3-årige børn med **dansk som andetsprog** er blevet sprogvurderet i dagtilbuddet i 2017.
Opgjort for perioden 1/1-30/9 2017.

3

børn med **dansk som andetsprog** er blevet sprogscreenet før skolestart i 2017.
Opgjort for perioden 1/1-30/9 2017.

Andel af dagtilbuddets børn, der ved sprogvurderingen som 3-årig blev vurderet til at have behov for…:	**Dansk som modersmål**		**Dansk som andetsprog**	
	Dagtilbuddet 2017	Kommunen 2017	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...en generel indsats	97,7%	91,3%	-*	39,7%
...en fokuseret indsats	2,3%	4,9%	-*	20,4%
...en særlig indsats	0,0%	3,3%	-*	39,1%

Kilde: Sprogvurderingen ved 3 år, opgjort for perioden 1/1-30/9 2017

Sprogvurderingen af 3-årige fordelt på dimensioner

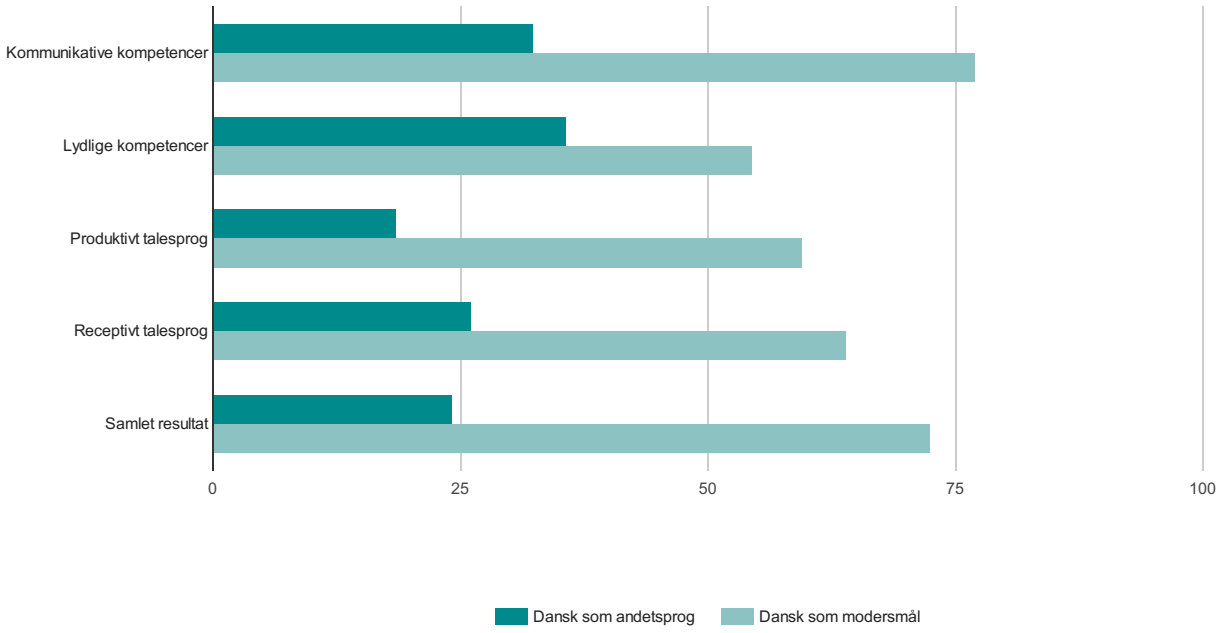

Kilde: Sprogvurderingen ved 3 år. Gennemsnitlig score på de fire underliggende dimensioner i sprogvurderingen.

Manglende danskkundskaber er for mange børn med dansk som andetsprog en væsentlig barriere for at gennemføre en uddannelse, ligesom det er en barriere for at deltage ligeværdigt på arbejdsmarkedet og i det øvrige danske samfund. Derfor er det i Aarhus Kommune besluttet, at sprogvurderer alle børn med dansk som andetsprog – både når de er omkring 3 år, og inden de starter i 0. klasse. Dette gøres for at sikre, at børnene får den støtte til at lære dansk, som de har brug for.

Aarhus Kommunes målsætning er, at andelen af børn med dansk som andetsprog, der ved sprogscreening ved skolestart vurderes at have tilstrækkelige danskkundskaber, skal være over 40 %

Andel af dagtilbuddets børn med dansk som andetsprog, der ved en sprogscreening før skolestart blev vurderet til at have...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...et uvæsentligt behov for støtte til at lære dansk	-*	-*	**-***	34,1%
...et særligt behov for støtte til at lære dansk	-*	-*	**-***	60,6%
...behov for basisundervisning i dansk	-*	-*	**-***	5,3%

Kilde: Sprogscreening før skolestart.

I løbet af det første halve år efter børnenes overgang fra dagtilbud til skole sprogvurderes børnene på ny. Der er igen fokus på de fire dimensioner i børnenes sproglige udvikling med en tilpasning i sprogvurderingen, så den følger børnenes alder. Sprogvurderingen gennemføres som en gruppetest i klassen, hvor børnenes lydlige kompetencer og receptive talsprog belyses - med mulighed for mere dybdegående individuelle vurderinger, hvor også de kommunikative kompetencer og det produktive talesprog vurderes.

Andel af dagtilbuddets børn, der ved sprogvurderingen i 0. klasse blev vurderet til at have behov for...:	Dansk som modersmål		Dansk som andetsprog	
	Dagtilbuddet 2017	Kommunen 2017	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...en generel indsats	100,0%	95,9%	-*	76,4%
...en fokuseret indsats	0,0%	2,3%	-*	10,7%
...en særlig indsats	0,0%	1,8%	-*	12,9%

Kilde: Sprogvurderingen i 0. klasse. Opgjort for skoleåret 2017/18

Sprogvurderingen i 0-klasse fordelt på dimensioner

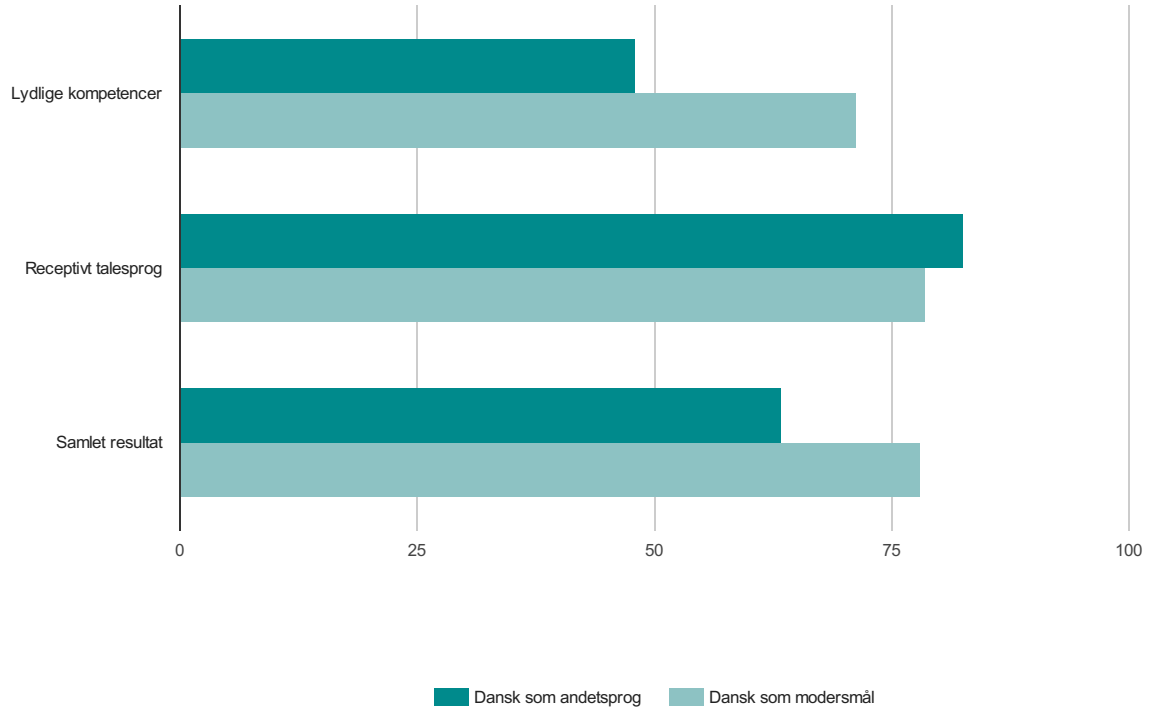

Kilde: Sprogvurderingen i 0. klasse. Gennemsnitlig score på de to underliggende dimensioner i sprogvurderingens gruppeprøve.

NATUR OG MILJØ

Børns kompetencer inden for natur og naturfænomener bliver udviklet gennem aktiv involvering i naturen. Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kognitiv og en kropslig dimension. Naturen giver æstetiske oplevelser, erfaring med naturkræfter og motorisk træning, som vil være med til at styrke børnenes evne til at systematisere og kategorisere deres omverden.

Læreplanstema: Natur og naturfænomener

Læreplanstemaet natur og naturfænomener beskæftiger sig både med børnenes fysiske møde med naturen og læring om naturen og dens fænomener. I mødet med naturen får børnene blandt andet mulighed for at udvikle deres krop og sanser, samtidig med at deres nysgerrighed og de lærer nyt om dyr, planter, årstider og førmatematiske begreber som størrelse, vægt, form, længde m.v.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...tage imod naturoplevelser	-	-	**93,9%**	91,7%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...være nysgerrige overfor naturen og naturfænomener	-	-	**91,3%**	80,0%
...have kendskab til dyr, planter og materialer i naturen	-	-	**92,5%**	85,8%
...have glæde ved oplevelser i naturen	-	-	**90,0%**	91,0%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...efterleve adfærdsreglerne i naturen	-	-	**96,5%**	91,4%
...have indsigt i dyrs og planters livsbetingelser	-	-	**97,7%**	90,1%
...eksperimentere med naturens materialer	-	-	**97,7%**	90,9%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

KULTUR OG KREATIVITET

Kunst og kultur appellerer til forskellige sanser hos børn, ligesom den kan stimulere læringsprocesser ved at pirre børns fantasi og nysgerrighed. Kunst og kultur rummer alternative måder at tænke og være sammen på. Ved at inddrage kunst- og kulturaktiviteter i dagtilbud kan der således opstå muligheder for fælles oplevelser og aktiviteter, der appellerer til nye sider af børnene.

Læreplanstema: Kulturelle udtryksformer og værdier
Læreplanstemaet kulturelle udtryksformer og værdier omhandler både mødet med kultur i kreativ forstand - i form af kunst, musik, teater - og om mødet med egen og andres kultur og traditioner. Det handler om børnenes begyndende forståelse for den verden, de lever i, dens mange forskellige kulturer, traditioner og etiske og moralske kodeks.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...deltage i kulturelle aktiviteter	-	-	**87,8%**	89,3%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...være kreative	-	-	**85,0%**	83,8%
...være opmærksom på egen kultur	-	-	**88,8%**	82,9%
..deltage i kulturelle fællesskaber	-	-	**92,5%**	83,1%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...være kreativ	-	-	**97,7%**	92,8%
...forstå egen og andres kulturer	-	-	**91,9%**	86,7%
...forstå etiske og moralske emner og dilemmaer	-	-	**95,3%**	88,5%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

UDSÆTTELSE AF SKOLESTART
Børn starter som udgangspunkt i skole det kalenderår, hvor de fylder seks år. Et barns skolegang kan dog udsættes, når det er begrundet i barnets generelle udvikling. Beslutningen herom træffes af skolelederen på barnets distriktsskole på baggrund af en anmodning fra barnets forældre.

	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Andel skoleudsatte børn	8,6%	9,1%	**8,8%**	9,6%

Kilde: Børn og Unges administrative systemer

TRIVSEL OG SUNDHED

Aarhus Kommune arbejder vi for sundhed for alle og på at reducere den sociale ulighed i sundhed. Derfor har vi fokus på den tidlige, trivselsfremmende indsats med særlig opmærksomhed på børnenes tryghed og tidlige tilknytning. Sunde vaner skal være en naturlig del af hverdagen, hvor gode børne- og ungemiljøer understøtter trivsel, robusthed og bevægelsesglæde.

Om trivsel og sundhed har Aarhus Byråd besluttet følgende overordnede effektmål:

"Alle børn og unge har en god og sund opvækst. De trives, er glade og robuste, og de har selvværd og mod på tilværelsen. De er aktive i forhold til egen livskvalitet og er i stand til at træffe reflekterede og kloge valg"

BEVÆGELSE OG SUNDE VANER

Motion og bevægelse er en del af en sund opvækst. Det er derfor vigtigt, at der i børnenes hverdag i dagtilbuddene skabes rum for at bruge sin krop og bevæge sig. Dagtilbuddenes arbejde med børnenes krop og bevægelse er blandt andet beskrevet i deres pædagogiske læreplan.

Læreplanstemaet: Krop og bevægelse

Motoriske og sansemotoriske kompetencer og kropsbevidsthed er et vigtigt fundament for børns generelle udvikling og selvforståelse. Det er derfor et af de områder, som Børn og Unges sundhedsplejersker har en særlig opmærksomhed på i forbindelse med deres hjemmebesøg, mens børnene er helt små.

Andel af dagtilbuddets børn der ved sundhedsplejens vurdering ved 9-10 mdr. havde kompetencer til...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...at anvende sanserne	-	100,0%	**100,0%**	99,5%
...at koordinere kroppens grundbevægelser	-	92,1%	**89,4%**	90,9%

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

Børn, der er fysisk aktive, bliver fortrolige med deres krop, og udvikler lyst til at lege, bruge kroppen og bevæge sig. Som en effekt af bevægelse og kropskendskab udvikles barnets selvtillid og sociale kompetencer, og barnet får mere overskud til at lære.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...deltage i hverdagsrutiner	-	-	**96,3%**	97,3%
...anvende sanserne	-	-	**98,8%**	98,5%
...koordinere kroppens grundbevægelser	-	-	**97,6%**	96,3%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...være selvhjulpne i hverdagen	-	-	**67,5%**	64,3%
...være kropsbevidste	-	-	**98,8%**	92,8%
..være rutinerede i deres grundbevægelser	-	-	**91,3%**	87,4%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...være selvhjulpne i hverdagen	-	-	**95,3%**	96,1%
...være kropsbevidste	-	-	**100,0%**	93,6%
...mestre koordinering af deres grundbevægelser	-	-	**98,8%**	95,2%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

Over- og undervægt blandt børnene

Over- og undervægt i barndommen kan have en negativ indvirkning på børns og unges sundhed og trivsel. Nyere dansk forskning viser bandt andet, at en stor vægtøgning i barnets første måned af livet giver forhøjet risiko for fedme senere i livet. Tilsvarende kan undervægt hos spædbørn være tegn på en underliggende mangel på trivsel. Det er derfor vigtigt, at der allerede tidligt i barnets opvækst er opmærksomhed på, om der er en bekymrende udvikling i barnets vægt.

Aarhus Kommunes målsætning er, at højst 5 % af de 10 mdr. gamle spædbørn må være undervægtige, og højst 15 % må være overvægtige.

	Overvægtige	**Undervægtige**
Andel af dagtilbuddets børn, der i en alder af 10. mdr., var...	**15,6%**	**3,3%**

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

Overvægt kan have alvorlige sundhedsmæssige konsekvenser for børnene i form af tidlige livsstilssygdomme. Herudover kan overvægt resultere i mobning, social isolation og manglende selvværd, hvilket gør det er vigtigt med en vedvarende opmærksomhed hos de voksne, der omgås børnene.

Aarhus Kommunes målsætning er, at andelen af overvægtige børn i 0. klasse skal være under 15 %

Andel børn fra dagtilbuddet, som var overvægtige (ved start) i 0. klasse...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Andel overvægtige drenge	11,6%	9,8%	**0,0%**	8,0%
Andel overvægtige piger	6,1%	8,6%	**9,4%**	12,5%

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

SUNDE TÆNDER

Allerede i barnets første leveår tilbydes forældre vejledning til tandbørstning og pleje af barnets tænder, og når barnet fylder 3 år, påbegyndes de årlige tandeftersyn med forebyggende planer ud fra det enkelte barns behov.

Aarhus Kommunes målsætning er, at andelen af 3-årige uden fyldninger i tænderne skal være over 95 %

Andel børn fra dagtilbuddet, uden fyldninger i tænderne...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...ved 3 år	97,7%	100,0%	**96,8%**	96,5%
...ved 5 år	91,7%	98,0%	**93,5%**	87,2%

Kilde: Tandplejen

FÆLLESSKABER

Alle børn og unge skal føle sig inkluderede, værdsat og anerkendt. At være en del af og deltage i fællesskaber er en vigtig faktor i børns liv. Det er derfor vigtigt, at børnene får lov til at møde og indgå i forskellige fællesskaber, hvor de kan lærer nyt om sig selv og deres omverden. At indgå i fællesskaber giver samtidig børnene værdifulde erfaringer og er med til at udvikle deres sociale kompetencer og respekt for andres værdier, holdninger og livsformer.

Om fællesskaber har Aarhus Byråd besluttet følgende overordnede effektmål:

"Alle børn og unge er en aktiv og værdsat del af et forpligtende fællesskab. De respekterer deres medmennesker og begår sig i forskellighed og mangfoldighed. De deltager aktivt i samfundet som demokratiske medborgere og er bevidste om deres medansvar for det samfund, de lever i."

BØRNENES SOCIALE KOMPETENCER

Sociale kompetencer udvikles gennem hele livet, men i barndommen dannes basale sociale mønstre, og det er her, at kimen til børnenes forståelse for sociale relationer og fællesskaber grundlægges. Sociale relationer er en forudsætning for børns trivsel og udvikling, og anerkendelse fra andre er en forudsætning for barnets eksistens som socialt individ.

Læreplanstema: Sociale kompetencer

Arbejdet med børnenes udvikling af sociale kompetencer er beskrevet i dagtilbuddenes pædagogiske læreplan og er ligeledes et felt, der får opmærksomhed i forbindelse med sundhedsplejens hjemmebesøg i barnets første leveår.

Andel af dagtilbuddets børn der ved sundhedsplejens vurdering ved 9-10 mdr. havde kompetencer til...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...tilknytning og adskillelse	-	98,4%	**100,0%**	98,5%

Kilde: Sundhedsplejens indberetning i TMSund

Børn øver sig i sociale kompetencer, når de kommunikerer og færdes i et samspil med andre, og de øger hele tiden deres evner til at samarbejde, lege og håndtere de sociale spilleregler. Ved at indgå i venskaber og gruppefællesskaber lærer børn at give og få omsorg og respekt, og de opnår færdigheder i forhold til at forhandle og argumentere.

Andel af dagtilbuddets børn...:	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
På 9-14 mdr., der har kompetencer til ...:				
...at kommunikere med deres følelser	-	-	**100,0%**	99,1%
...at indgå i fællesskaber	-	-	**98,8%**	96,3%
...tilknytning og adskillelse	-	-	**100,0%**	98,9%
På vej mod 3 år, der har kompetencer til...:				
...at kommunikere med følelser	-	-	**100,0%**	96,1%
...at indgå i fællesskabets sociale spilleregler	-	-	**90,0%**	74,7%
...at etablere venskaber	-	-	**98,8%**	87,7%
På vej mod 6 år, der har kompetencer til...:				
...at handle i sociale fællesskaber	-	-	**95,3%**	85,9%
...at indgå i samspil med andre	-	-	**95,3%**	90,8%
...at etablere og fastholde venskaber	-	-	**96,5%**	94,2%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale.

BAGGRUNDSOPLYSNINGER
YDELSER, ORGANISERING OG RESSOURCER

YDELSER

TIDLIG OG RETTIDIG INDSATS

Børn og Unges strategi for Tidlig og rettidig indsats

Som ansatte i Børn og Unge har vi høje ambitioner på alle børn og unges vegne. Vi er tydelige på, hvad vi sammen med børnene, de unge og deres forældre gerne vil opnå, hvilken progression der er sket indtil nu og hvad næste skridt er.

Tidlig, rettidig indsats og forebyggelse er for alle børn og unge uanset alder, samt de fællesskaber de indgår i. Vores fokus er både på at styrke de børn og unge, der kan selv, understøtte de sårbare og hjælpe dem, der har behov. Vi arbejder med de bagvedliggende årsager til risikoadfærd. Vi har derfor fokus på at styrke de beskyttende faktorer og mindske betydningen af risikofaktorerne hos alle børn og unge og deres familier. Den, der finder grund til bekymring, har også et ansvar for at reagere.

En vigtig nøgle i arbejdet med at give alle børn og unge i Aarhus muligheder for et godt liv, er en tidlig, rettidig indsats allerede ved de første små tegn på mistrivsel. Forebyggelsen skal være sammenhængende og helhedsorienteret på tværs af alder og problemstillinger, og indsatserne skal rettes mod den enkelte, fællesskabet og rammerne omkring børnenes opvækst.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk i dagtilbuddet for at sikre tidlig og rettidig indsats, vil vi gerne fremhæve følgende:
- I Skæring Dagtilbud tilbyder vi forældre, som hjemme oplever udfordringer i forhold til deres barn, **forældrerådgivning**. - Med udgangspunkt i udviklingspsykologiske pejlemærker og pædagogisk viden, kan forældrene få en udvidet garderobesnak, hvor de har mulighed for at få sparring og hjælp til at tackle de udfordringer de er stødt ind i. - Vi tilbyder en samtale og en opfølgningssamtale – skulle der være behov for mere, har vi også været åbne over for dette. (EX. En afdeling har haft i alt 12 samtaler i 2017) - Vi har uddannet en **søvncoach** i Skæring Dagtilbud – det er muligt for forældre i alle afdelinger, at få en samtale med hende og det har været flittigt benyttet. (EX. Siden sept. måned har søvncoachen haft 16 samtaler samt 3 mails) - Vi har et **ressourceteam**, hvor vi har ansat to pædagoger, som giver vejledning og sparring til dagtilbuddets pædagoger, når gruppen har et barn som har brug for en ekstra indsats. - Pædagogerne kommer og iagttager, hjælper med at afdække hvilke behov personalet, barnet eller gruppen har brug for af tiltag. De kan hjælpe personalet med at komme *rundt om grisen,* så problematikker bliver belyst – rutiner, pædagogik, viden mv bliver sat i spil. - Ressourcepædagogerne er med til at fastholde, at der sker ændringer for det enkelte barn og gruppen. - Vi er opmærksomme på vigtigheden af, at der afholdes samtaler regelmæssigt, da det gør, at små problemer fanges før de bliver til store problemer. - Flere afdelinger har benyttet sig af Aarhus kommunes Tværfaglige enheds tilbud om hjælp i forhold til tidlig indsats. Det har været med til at rette fokus på, hvordan personalet ved at ændre deres tilgang til det enkelte barn / gruppen, har skabt udvikling og progression for både det enkelte barn, gruppen og personalet.

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

For at sikre en tidlig og rettidig indsats i forhold til børnene i vores dagtilbud, har vi blandt andet gjort brug af:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Trivselsmøder 0-2 år	○	○	○	●	○
Konsultativt forum	○	○	○	○	●
Basisteam	○	○	○	●	○
Familiegrupper	○	●	○	○	○
Tværfaglig enhed	○	○	●	○	○
Sundhedsplejen	○	○	●	○	○
Samarbejde med forældrene	○	○	○	●	○
Samarbejde med skolen	○	○	○	●	○
Kompetenceudvikling i medarbejdergruppen	○	○	○	○	●
Viden fra dataindsamlinger (fx dialoghjulet, sprogvurderingen, TRAS m.v.)	○	○	○	●	○
Egne materialer og observationer	○	○	○	●	○
Andet: Dansk pædagogisk udviklingsbeskrivelse, ressourceteam, forældrerådgivning, søvncoach					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

TRIVSEL OG FÆLLESSKABER

Trivsel er fundamentalt for, om man har lyst til at lære og være en del af fællesskabet, og det at blive anerkendt for sit værd er en væsentlig forudsætning for, at børn og unge udvikler sig til glade og robuste voksne.

I vores dagtilbud har vi et særligt fokus på at understøtte børnenes fællesskaber og trivsel på følgende måde:
Vi arbejder ud fra en inkluderende tilgang, så både børn og forældre føler sig som en del af fællesskabet, med sammenhængskraft mellem hjem og institution. Det arbejdes med i sammenhænge med: · Forældremøder/forældresamtaler · Traditionsarrangementer · Målrettet organisering af børn og daglige aktiviteter i mindre grupper Vi arbejder med (udvikling) af kommunikation og gensidig forventningsafstemning mellem forældre og personale.

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

At trives i sin daginstitution kræver, at man som barn er tryg, føler sig set, hørt, anerkendt og udfordret. Det kræver nærværende og omsorgsfulde voksne og et godt samarbejde mellem forældre og institution.

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med dagtilbuddets indsats for at...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...at skabe et godt fællesskab i dagtilbuddet	-	-	**83,8%**	85,5%
...styrke deres barns trivsel i dagtilbuddet	93,9%	93,1%	**85,6%**	86,4%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

Gentagne alvorlige drillerier (mobning) er desværre noget, som flere børn stifter bekendtskab med i løbet af deres opvækst. Forskning viser imidlertid, at jo før man sætter ind overfor drillerierne, jo mindre bliver de personlige og samfundsmæssige konsekvenser. Det er derfor vigtigt allerede i dagtilbud at være opmærksom på, om der er ved at udvikle sig sociale normer og relationer, som kan tyde på mobning.

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med dagtilbuddets indsats for at...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...forebygge og begrænse gentagne drillerier mellem børnene	-	76,3%	**73,1%**	78,1%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

INKLUSION – BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Alle børn skal have mulighed for at lære, lege og udvikle sig i deres dagtilbud. Det er derfor vigtigt, at der i tilrettelæggelsen af den pædagogiske praksis tages højde for de enkelte børns forudsætninger og særlige behov, således at alle sikres adgang til dagtilbuddets fællesskaber.

I Aarhus Kommune arbejdes der på tværs af Børn og Unge og Magistratsafdelingen for Sociale Forhold og Beskæftigelse med en fælles forståelse om, at 'inklusion lykkes, når alle børn og unge trives, lærer og udvikler sig, når den enkelte gavner fællesskabet, og når fællesskabet gavner den enkelte'. Med dette afsæt følger de to magistrater i fællesskab op på, hvordan det går de grupper af børn og unge, som på den ene eller anden vis er sårbare/udsatte, og hvor man af samme grund bør have øget opmærksomhed.

De grupper af børn og unge, der sættes særligt fokus på, i opgørelserne af hvor godt inklusion lykkes på 0-18-årsområdet, er:

- Udsatte børn og unge – dvs. børn og unge i alderen 0-18 år, der på et tidspunkt i deres liv har modtaget en foranstaltning efter Servicelovens regler for børn og unge
- Børn og unge af forældre med grundskolen som højeste gennemførte uddannelse
- Børn og unge i specialtilbud (på 0-6-årsområdet dog børn med handicap)

3,3%

Af dagtilbuddets børn har modtaget en foranstaltning efter serviceloven.

Opgjort pr. 1/6 2017.

5,6%

Af dagtilbuddets børn har forældre med grundskolen som højeste fuldførte uddannelse.

Opgjort pr. 1/6 2017.

0,5%

Af dagtilbuddets børn har et handicap

Opgjort pr. 1/9 2017.

I vores dagtilbud arbejder vi med inklusion og understøttelse af børn med særlige behov på følgende måde:
Vi fortsætter arbejdet med at udarbejde et ens mindset og rammer for inklusionsarbejdet i området (0-18 år). Grundlaget for vores arbejde med inklusion gælder alle børn i Skæring Dagtilbud, og alle aktiviteter som foregår i dagtilbudet, tager grundlæggende deres udspring i den inkluderende tilgang og holdning, og dette arbejde ligger under overskriften: **Alle børn er forskellige OG normale** Overordnet set ligger vores daglige pædagogiske praksis under denne paraply, og med det mindset at forskellighed er en værdi som beriger vores fællesskaber. I forhold til de børn som har særlige behov er de inkluderende principper ekstrem vigtige, da de i nogle tilfælde er fuldstændig afgørende for at disse børn bliver en del af et fællesskab. I praksis kan det eksempelvis betyde: - Brug af specialpædagogisk viden, tilgange og metoder - Øget forældresamarbejde/involvering, både i forhold til det enkelte barn med det særlige behov, men også i forhold til den gruppe som barnet indgår i. - Vejledning, sparring og supervision af det involverede personale omkring barnet/børnene. Vi tror på i Skæring Dagtilbud, at vores arbejde med inklusionen som et grundvilkår i den daglige praksis er med til at ruste alle vores børn til en fremtid som stiller krav til stor fleksibilitet, omstillingsparathed, og ikke mindst evnen til at se værdien i at forskellighed som bidrager positivt til vores allesammens fællesskab.

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

HELHEDSSYN

Børn og Unges strategi for Helhedssyn

Som ansatte i Børn og Unge har vi et helhedsorienteret og balanceret fokus på børnenes og de unges dannelse, sundhed og trivsel, samt deres udvikling af faglige, personlige, sociale og kulturelle kompetencer.

Vores udgangspunkt er, at alle børn og unge trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber. Vi styrker børnenes og de unges motivation, livsduelighed, robusthed og vedholdenhed. Vi gør det ved at anerkende børn og unge for det, de er, og det de gør, og ved at skabe gode rammer for fordybelse.

Stadig mere forskning peger på, at udviklingen af børn og unges personlige og sociale kompetencer er lige så vigtige som udviklingen af de kognitive og intellektuelle kompetencer. Det er derfor vigtigt at sikre et helhedssyn, hvis børnenes trivsel, læring og udvikling skal understøttes bedst muligt.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk i dagtilbuddet for at sikre et helhedssyn i vores pædagogiske praksis, vil vi gerne fremhæve følgende:
- **Ressourceteamet** der bliver bl.a. brugt som vejleder og sparringspartnere for medarbejderne, hvor omdrejningspunktet er det fælles mindset, inkluderende tankegang og samskabelse med forældrene. Der er fokus på progressionen for det enkelte barn. - Forældre (forældrerådet/bestyrelse), medarbejdere og ledere har formuleret **kerneopgaven** for dagtilbuddet og den italesættes/og udleveres til alle nye forældre. - Vi ser børnene i et 0-18 års perspektiv og ved overlevering til skolen er der tilbageløb børnenes trivsel, læring og udvikling og vi interesserer os for og er nysgerrige på hinanden skole/dagtilbud og vi har et målrettet samarbejde. - Samtlige medarbejdere har været på et neuropædagogisk kompetenceudviklingsforløb og der bliver løbende tilbudt opsamlingskurser for nye medarbejdere. Der arbejdes med pejlemærker/tidlig indsats i forbindelse med forældresamtaler. - Vi arbejder i dagtilbuddet med et fælles mindset, dels inspireret af Carol Dweck og en vidensrejse til Ontario, med efterfølgende oplæg på fælles p-møde samt obligatorisk videre arbejde med tankerne derfra. Flere af medarbejderne været til oplæg med James Nottingham.

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

DEN PÆDAGOGISK PRAKSIS

At arbejde med et helhedssyn i forhold til børnenes trivsel, læring og udvikling er et grundprincip i rammerne for dagtilbuddenes pædagogiske læreplan. I den skal dagtilbuddene beskrive deres pædagogiske praksis og metodevalg i forhold til seks udvalgte læreplanstemaer, der stiller skarpt på såvel kognitive som ikke-kognitive kompetencer. De seks læreplanstemaer er: *1) Alsidig personlig udvikling, 2) Sociale kompetencer, 3) Sproglig udvikling, 4) Krop og bevægelse, 5) Natur og naturfænomener og 6) Kulturelle udtryksformer og værdier.*

Ved udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan skal der tages hensyn til børnegruppens sammensætning. Det betyder blandt andet, at der ikke nødvendigvis er behov for at sætte lige stort fokus på alle seks læreplanstemaer hele tiden, men det betyder også, at det er vigtigt, at der løbende følges på de behov, der er til stede i børnegruppen. Af samme grund stilles der i dagtilbudsloven krav om, at der foretages en evaluering af den pædagogiske læreplan mindst hvert andet år.

	(måned og år)
Den seneste evaluering af dagtilbuddets pædagogiske læreplan blev gennemført	01-2017

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

I vores dagtilbud har vi i det forgangne år haft fokus på følgende læreplanstemaer:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Alsidig personlig udvikling	○	○	○	○	●
Sociale kompetencer	○	○	○	○	●
Sproglig udvikling	○	○	○	○	●
Krop og bevægelse	○	○	○	○	●
Natur og naturfænomener	○	○	○	○	●
Kulturelle udtryksformer og værdier	○	○	○	○	●

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Af konkrete indsatser, som vi har sat i værk i forhold til arbejdet med de seks læreplanstemaer, vil vi gerne fremhæve følgende tre:
Vores arbejde omkring temaforløb der favner alle læreplanstemaer. Her arbejder vi systematisk med konkretisering af forløb, læring og indhold.
Vi har taget fat på arbejdet med et fælles mindset ud fra tankerne fra Carol Dweck og den canadiske model. Her arbejder vi med at sætte fokus på synlig læring og børnenes egen evne til at lære at lære, med fokus på individets progression
Vi har sat fokus på sprog og (læsning) ved at udvikle på vores sprogarbejde i Dagtilbuddet. Det har vi gjort ved at vælge én sprogvejleder der varetager opgaven sammen med alle afdelingers sprogpædagoger, herved er der en større sammenstemthed omkring og tilbud til alle afdelinger omkring indsatsen i forhold til børns sprog

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Forældrenes tilfredshed med indsatsen

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med dagtilbuddets indsats for at...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...styrke deres barns personlig kompetencer (fx nysgerrighed, ihærdighed og selvstændighed)	-	83,5%	**80,8%**	85,2%
...styrke deres barns sociale kompetencer (fx vise hensyn, forståelse for andre og hjælpsomhed)	86,2%	88,8%	**86,6%**	86,9%
...styrke deres barns sproglige udvikling	87,1%	85,2%	**83,1%**	83,0%
...styrke deres barns fysiske og motoriske udvikling	-	87,4%	**83,8%**	85,7%
...sikre at deres barn oplever naturen	-	-	**81,8%**	74,8%
...styrke deres barns kreativitet og fantasi	86,0%	84,2%	**84,5%**	84,8%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

BØRNEMILJØ OG LÆRINGSRUM

Jævnfør dagtilbudsloven skal børn i dagtilbud have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring. Når børnemiljøet vurderes skal det ske i et børneperspektiv under hensynstagen til børnenes alder og modenhed, og børnenes oplevelser af deres børnemiljø skal så vidt muligt inddrages.

Fysisk børnemiljø (ude og inde)

I vores dagtilbud er...:	**Slet ikke**	**I mindre grad**	**I nogen grad**	**I høj grad**	**I meget høj grad**
... stille og larmende legearealer adskilte fra hinanden	○	○	◉	○	○
... der adgang til områder, hvor børnene kan trække sig tilbage og lege alene eller to og to.	○	○	○	◉	○
... der indrettet særlige områder, som understøtter børnenes grovmotoriske udvikling	○	○	○	◉	○
... der et bredt udbud af materialer, redskaber o.l., der understøtter børnenes finmotoriske udvikling (fx byggematerialer, puslespil, tegne- og skriveredskaber o.l.)	○	○	○	○	◉
... alle legeområder tilgængelige for børn med funktionsnedsættelse	○	○	○	◉	○
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Psykisk børnemiljø

I vores dagtilbud...:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
... har vi procedurer, som er med til at sikre, at alle børn oplever sig som en del af fællesskabet	○	○	○	○	●
... er klimaet blandt børnene præget af et ligeværdigt fællesskab, nærhed og tryghed	○	○	○	●	○
... oplever børnene, at der altid er tilgængelige voksne	○	○	○	●	○
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Æstetisk børnemiljø

I vores dagtilbud...:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
... er vores ude- og inderum indrettet så det er muligt for børnene at få stimuleret alle sanser (lugt, syn, føle,smag, høre)	○	○	○	●	○
... sørger vi for dagligt at holde orden og rydde op (ude og inde), så det er muligt for børnene at overskue helheden, finde legeredskaber m.v.	○	○	●	○	○
... har vi indrettet vores stuer og fællesrum med tegninger, billeder og andre produkter, som børnene har lavet.	○	○	○	●	○
... er vi opmærksomme på at bruge vores udsmykning og indretning aktivt, når vi arbejder med børnenes læring og udvikling.	○	○	○	●	○
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Inddragelse af børnenes perspektiv

Børn lærer som udgangspunkt i alle de sammenhænge, som de indgår i. Det gælder både i den frie leg med andre børn og i samspillet med voksne. Her viser forskning blandt andet, at det har særlig positiv effekt på børnenes læringsudbytte, når de selv får lov til at tage initiativ, mens de voksne understøtter og udfordrer via dialog og refleksion omkring det emne eller den aktivitet, som barnet har vist interesse for.

I vores dagtilbud ...:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
... oplever børnene at have medindflydelse i hverdagen (de er fx med til at vælge aktiviteter (ude og inde) og indrette legeområder)	○	○	●	○	○
... handler de voksne ofte ud fra børnenes initiativer (fx ved at lege med i spontant opståede lege o.l.)	○	○	○	●	○
... inddrages børnene i almindelige hverdagsaktiviteter (fx dække bord, rydde op, lave mad, ordne vasketøj m.v.)	○	○	○	●	○
... bliver børnene støttet i deres stræben efter selvbestemmelse	○	○	○	●	○
... gør vi brug af børnepaneler, børneinterviews o.l. til at inddrage børnenes perspektiv i forhold til forskellige emner, aktiviteter o.l. i dagtilbuddet.	○	○	●	○	○
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med dagtilbuddets indsats for...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...at styrke deres barns lyst til at lære	83,3%	83,9%	**85,6%**	85,1%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

LIGESTILLING

Med Udvalget for Mangfoldighed og Ligestillings byrådsvedtagne handleplan for ligestilling og mangfoldighed 2015-2016 blev det besluttet at rette et særligt fokus på køn i arbejdet med børn og unge. Dette med henblik på at styrke lige muligheder for børn af begge køn i Aarhus Kommunes dagtilbud, institutioner, skoler og fritidstilbud.

Formålet er blandt andet at rette en opmærksomhed på de forskellige forventninger, der kan være til piger og drenge, samt stille skarpt på de forskelle, der kan være i drenges og pigers udvikling med henblik på at skabe det bedst mulige grundlag for, at begge køn kan trives, udvikle sig og lære mest muligt.

I vores dagtilbud arbejder vi med ligestilling i vores pædagogiske praksis på følgende måde:
- Vi tilstræber en ligelig kønsfordeling i personalegruppen - Vi har focus på begreberne drenge- og pigelegetøj - Vi har projekter der udfordrer såvel drenge som piger og skelner ikke på kønnets deltagelse - Ligestilling er en af de faktorer der skal arbejdes med når vi kommer til arbejdet med mind set

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Andel af dagtilbuddets børn, der 'kan'/'kan næsten selv' fordelt på de seks læreplanstemaer	9-14 mdr.		På vej mod 3 år		På vej mod 6 år	
	Drenge	Piger	Drenge	Piger	Drenge	Piger
Alsidig personlig udvikling	100,0%	97,6%	92,3%	100,0%	93,0%	95,3%
Sociale kompetencer	100,0%	100,0%	98,1%	96,4%	93,0%	95,3%
Sproglig udvikling	77,5%	69,0%	94,2%	100,0%	88,4%	88,4%
Krop og bevægelse	100,0%	92,9%	86,5%	92,9%	100,0%	97,7%
Natur og naturfænomener	97,5%	90,5%	86,5%	96,4%	93,0%	100,0%
Kulturelle udtryksformer og værdier	85,0%	90,5%	82,7%	96,4%	86,0%	100,0%

Kilde: Dialoghjulet, vurdering foretaget af forældre og pædagogisk personale

Ud over en ligestillingsorienteret pædagogisk praksis, kan en personalesammensætning med både mænd og kvinder bidrage til, at børn udvikler en mere nuanceret kønsforståelse, ligesom undersøgelser har vist, at en højere andel af mandlige pædagoger i dagtilbud kan have en positiv indflydelse på børns læring. Det gælder særligt for børn af forældre med en lav indkomst.

	Mænd	Kvinder
Andel mænd/kvinder i dagtilbuddet	11,3%	88,7%

Kilde: Børn og Unges administrative systemer

SAMSKABELSE

Børn og Unges strategi for Samskabelse

Som ansatte i Børn og Unge ser vi et gensidigt forpligtende samarbejde på tværs af Aarhus Kommune og med det omgivende samfund som afgørende for, at alle børn og unge udvikler sig bedst muligt. Vi ser samspillet med børnene, de unge og deres forældre som det vigtigste. Alle børn, unge og forældre skal opleve, at de bliver set, hørt og har indflydelse.

Samskabelse forudsætter, at vi kommunikerer rettidigt og problemløsende på baggrund af fyldestgørende information. Det forudsætter også, at vi møder børn, unge og forældre med respekt, tillid, ligeværd og anerkendelse af hinandens forskellige roller og kompetencer.

Samskabelse kræver, at vi prioriterer det. Sammen med børnene, de unge og deres forældre skal vi finde tid og rum til at skabe fælles mål og viden – og med det afsæt udvikle nye fælles løsninger.

Når der tales om samskabelse, er der tale om en åben tilgang, hvor samarbejdet bliver et fælles anliggende, og hvor alle involverede parter i videst mulige omfang er ligeværdige – det gælder både i kommunikation, beslutningsproces og opgaveløsning.

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk for at understøtte samskabelse i vores dagtilbud, vil vi gerne fremhæve følgende:
Vi har siden sidste kvalitetsrapport arbejdet med at skabe tydelighed om de forventninger vi har til forældrene gennem arbejdet med formulering af kerneopgaven. Vi afholder kvartalsmøder med nye forældre, hvor vi holder oplæg om børn og robusthed, sprogstimulering, inklusion og vores naturprofil. Her tydeliggør vi, hvordan vi arbejder i dagtilbuddet og om hvordan forældrenes indsats kan bakke op til deres barns bedste. På forældremøder arbejdes der forskelligt med samskabelse med forældrene, men der kan særligt fremhæves cafemøder med forberedte spørgsmål og møder hvor gensidige forventninger diskuteres. Dialog om barnets trivsel, læring og udvikling til samtaler på baggrund af data fra SUS og sprogvurderinger. Vi tilbyder forældrerådgivning til forældrene vedr. problematikker i hjemmet. Samtidig har vi uddannet en søvncoach, der tager samtaler med forældrene, hvis deres barn har søvnproblemer. Vi er alle blevet mere opmærksomme på at italesætte det vi ser i hverdagen og når vi har en bekymring for et barn. Bekymringen vejer altid tungere end hensynet til privatlivets fred.

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

FORÆLDRENES TILFREDSHED MED SAMARBEJDET

Samarbejde mellem dagtilbud og forældre har afgørende betydning for børnenes læring og udvikling. Forskning viser blandt andet, at et de parametre, der kendetegner gode dagtilbud, netop er inddragelsen af forældrene i børnenes læring - og i særlig grad den vejledning, som dagtilbuddene giver forældrene i forhold til at understøtte børnenes læring i hjemmet.

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...samarbejdet mellem dagtilbud og hjem alt i alt	85,8%	85,6%	**82,9%**	83,5%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

At inddrage forældrenes perspektiv og viden om barnet er et af grundprincipperne, når der tales om samskabelse. Forældrene er de vigtigste personer i deres barns liv. Derfor er et solidt og nærværende forældresamarbejde en forudsætning, når der skal arbejdes med børnenes trivsel, læring og udvikling.

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der 'i nogen grad' eller 'i høj grad' oplever...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...at personalet i dagtilbuddet inddrager deres viden om barnet i arbejdet med barnet	-	-	**57,3%**	61,7%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

Forældrenes oplevelse af dagtilbuddet er ofte tæt forbundet med den måde, de bliver mødt på, når de afleverer og henter deres barn. Det er blandt andet her, at kimen til et godt og tillidsfuldt samarbejde bliver lagt.

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...den løbende dialog med personalet i dagtilbuddet vedrørende deres barns trivsel, læring og udvikling	-	-	**71,4%**	74,1%
...deres mulighed for at gå i dialog med ledelsen i dagtilbuddet, når der er behov for det	-	-	**77,4%**	82,2%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

VEJLEDNING TIL FORÆLDRE

Et af de parametre, der i forskning har vist sig at kendetegne dagtilbud af høj kvalitet, er vejledning til forældrene i forhold til at understøtte børnenes læring i hjemmet. Og forældrene vil gerne vejledes. Det viser en landsdækkende undersøgelse foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) i 2016. Her gav 71 % af forældrene udtryk for, at de gerne vil have vejledning i deres barns læring fra det pædagogiske personale.

I vores dagtilbud arbejder vi med forældrevejledning på følgende måde:
Erfaringerne fra READ videreføres, dialogisk læsning hjemme, - forældresamtaler undertiden med opgaver, - åben dialog hvor vi siger det vi ser, - Konsultativt Forum, - på INTRA er der materiale om blandt andet dialogisk læsning, - Kufferter med tema-indhold, - Tanker om at oprette bibliotek i en af afdelingerne,

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der 'i nogen grad' eller 'i høj grad' oplever...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...en god dialog med personalet om, hvordan de selv kan styrke deres barns trivsel, læring og udvikling	-	-	**54,5%**	59,7%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...den vejledning de kan få fra dagtilbuddets personale til, hvordan de selv kan styrke deres barns trivsel, læring og udvikling	-	-	**65,7%**	67,0%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

KOMMUNIKATION

For at skabe et velfungerende og tillidsfuldt samarbejde er det vigtigt, at man har en tydelig kommunikation og dialog. Er det ikke tilfældet, kan der let opstå misforståelse og frustration, hvilket kan være fatalt for samarbejdet.

Når vi vil sikre en god kommunikation og dialog med forældre til børn i vores dagtilbud, gør vi det blandt andet via:	**Slet ikke**	**I mindre grad**	**I nogen grad**	**I høj grad**	**I meget høj grad**
Vores hjemmeside	○	○	●	○	○
Nyhedsbreve	○	○	○	●	○
BørneIntra	○	○	○	●	○
Opslagstavle/informationsskærme	○	○	○	●	○
Bestyrelsen	○	○	○	●	○
Forældrerådene	○	○	○	●	○
Forældremøder	○	○	○	●	○
Den daglige dialog	○	○	○	●	○
Hjemmebesøg	○	○	●	○	○
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

Andelen af forældre til børn i dagtilbuddet, der er 'tilfredse' eller 'meget tilfredse' med...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
...dagtilbuddets digitale kommunikation via Børneintra	-	63,7%	**67,6%**	74,5%

Kilde: Aarhus Kommunes forældretilfredshedsundersøgelse

VIDENSBASERET PRAKSIS

Børn og Unges strategi for Vidensbaseret praksis

Som ansatte i Børn og Unge stræber vi efter excellent praksis. Derfor skal vi blive klogere sammen. Vi udvikler vores praksis med afsæt i bred og sammenhængende viden. Vi inddrager både børns, unges, forældres og professionelles viden, egne data og forskning. Vi er åbne, fagligt nysgerrige og reflekterende over praksis – og vi tør både flytte os eller stå fast, når det er nødvendigt. Vi skaber bedre resultater ved systematisk at dele relevant viden med hinanden og anvende den i egen og fælles praksis..

Af konkrete indsatser, vi har sat i værk for at sikre en stærk og vidensbaseret praksis i vores dagtilbud, vil vi gerne fremhæve følgende:
- Sus-materialet, Sprogvurderinger for de 5 årige har vi gjort obligatoriske i dagtilbuddet efter at have deltaget i READ-projektet, - kompetenceudvikling i den videnbaserede neuropædagogiske tilgang , - arbejder med pejlemærker, - børn i små grupper, - mindset og Pædagogiske læringsfællesskaber (PL)

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

ANVENDTE PÆDAGOGISKE REDSKABER

Med pædagogiske redskaber menes teoretisk funderede og/eller systematiske afprøvede og anerkendte redskaber til planlægning, udvikling og dokumentation af den pædagogiske praksis, herunder i arbejdet med de seks læreplanstemaer. Brugen af de pædagogiske redskaber kan blandt andet bidrage med værdifuld viden og sikre fælles sprog og systematik i arbejdet med børnenes trivsel, læring og udvikling.

I vores dagtilbud tager vi afsæt i følgende redskaber til at understøtte vores vidensbaserede praksis:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Dialoghjulet	○	○	○	○	●
Sprogvurderingen	○	○	○	○	●
TRAS	○	○	○	●	○
TRASMo	●	○	○	○	○
ALLE MED	●	○	○	○	○
ECERS	●	○	○	○	○
MIO	●	○	○	○	○
Marte Meo	○	○	●	○	○
Butterfly	●	○	○	○	○
Kuno Beller	○	●	○	○	○
Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse	○	○	○	○	●
Andet: Dagtilbuddets ressourcetaem har udviklet et hjælpeskema med stikord til KF. Tea Thyrres pejlemærker, IKH-udvikling					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

EVALUERING OG OPFØLGNING

For at sikre, at de indsatser og aktiviteter, man sætter i værk, har den effekt, som man forventer, er det vigtigt, foretage en løbende evaluering og opfølgning. Det er i den forbindelse en fordel, at man har aftalt en fælles systematik, så alle er klar over, hvilken metode man anvender, samt hvornår evalueringen vil blive gennemført og med hvilket formål.

I vores dagtilbud tager vi afsæt i følgende redskaber til at understøtte vores vidensbaserede praksis:	Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Registreringsark og observationsskemaer	●	○	○	○	○
Egne spørgeskemaer (fx til medarbejdere, forældre o.l.)	●	○	○	○	○
Børneinterviews o.l.	○	○	●	○	○
Billeddokumentation, video m.v.	○	○	○	○	●
Daglige registreringer og observationer (ikke planlagte)	○	○	○	●	○
Eksisterende undersøgelser (fx dialoghjulet, sprogvurderingen, forældretilfredshedsundersøgelsen, APV o.l.)	○	○	○	○	●
Andet:					

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

VIDEREUDDANNELSE OG KOMPETENCEUDVIKLING

En væsentlig præmis for at opbygge en stærk og vidensbaseret praksis er et solidt fagligt grundlag i medarbejdergruppen.

I det forgangne år har vi haft særligt fokus på at opprioritere medarbejdernes kompetencer på følgende områder:
I Skæring Dagtilbud prioriteres kompetenceudvikling højt. Der findes en kompetenceudviklingspolitik der arbejder ud fra, at kompetenceudvikling skal som udgangspunkt være relevant for de tiltag der er igangsat af dagtilbuddet eller som vil kun bringe en ny viden ind i forhold til det kommende arbejde. I 2017 har der bl.a. været fokus på flg.: - Sprog, - Sprogvejledere og sprogpædagoger har deltaget i diverse foredrag og kurser, - Fælles personaledag med fokus på sprog med børne- og fagbogsforfatter og bevægelsespædagog Lotte Salling som underviser hele dagen. Dagen indeholdt også arbejde i grupper, - Sprogvejlederne har holdt oplag i alle afdelinger omkring sprogarbejdet med børnene, - PLF hvor 5 ledere og 4 pædagoger deltog i vidensrejse til Ontario for at studere pædagogiske læringsfællesskaber, - Fælles personalemøde hvor alle medarbejdere blev introduceret til den nye viden og mødet skabte grundlag for den kommende personaledag i foråret hvor der blandt andet skal arbejdes med mindset/tankegang, - Foredrag med Carol Dweck om mindset, - En af afdelingerne har taget udgangspunkt i en APV og afviklet en mentaliseringsproces, - Flere medarbejdere har holdt oplæg på fælles personaledag og i de enkelte afdelinger ift. de specielle kvalifikationer og spidskompetencer de har,- Dagtilbuddets to ressourcepædagoger bruges som vejledere og sparringspartnere i alle afdelinger og dette arbejde har karakter af aktionslæring, - Tværfaglig enhed har rådgivet medarbejdere og dagtilbuddet trækker på viden fra dagtilbuddets pædagog der er ansat i den tværfaglige enhed, - Derudover har der været enkeltkurser, konferencer og oplæg som er målrettet enkeltpersoner, grupper eller ledelse, - Facilitatoruddannelse af to ledere i Silent co Creation, - DOL for leder, - Naturarbejdet - aktionslæring, - Opsamlingskursus for nye medarbejdere ift. neuropædagogik, - Børnekonferencen, Børnetopmødet, Brenda Taggert oplæg med deltagelse af medarbejdere og ledelse

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

OVERGANGE

Gennem barnets liv oplever såvel barn som forældre en række overgange, som både indebærer skift i fysiske rammer og ofte også skift i de voksne, der tager hånd om barnet. Det er i den forbindelse vigtigt at sikre et sammenhængende forløb, hvor overgangene påvirker barnets læring, trivsel og udvikling mindst muligt. Det kan blandt andet ske ved at skabe gode rammer og samarbejdsrelationer, som kan sikre, at værdifuld viden ikke går tabt.

I forhold til børnenes overgange sikrer vi en god sammenhæng og videndeling på følgende måde i forhold til…:	
... børnenes forældre	Ved overgang mellem vuggestue og børnehave afholdes SUS-samtaler med deltagelse fra begge afdelinger, samt forældre Velkomstpjecer til forældre Forbesøg i institutionen, med aftaler og evt. særlige forhold for opstart Informationsmøder i Dagtilbuddet, om tilbud som forældrerådgivning, søvncoach, ressourcepædagoger, naturpædagog
... sundhedsplejen	Ved særlige forhold inddrages sundhedsplejerske ved opstart i vuggestue Medvirken ved trivselsmøder 0-2 år Sundhedsplejersken kommer på besøg en gang årligt
... afgivende/modtagende institutioner	Overleveringssamtaler med forældrenes deltagelse. Netværksmøder Adgang til SUS, vurderinger, handleplaner hvis sådanne findes Forbesøg, hvis muligt
... skoler	Overlevering af sprogvurderinger, SUS og i særlige tilfælde overleveringssamtale og netværksmøder Tæt samarbejde mellem skole og dagtilbud hele året, herunder også klassesammensætning før skolestart Ressourcepædagog fra dagtilbud understøtter børn med særlige behov i opstart i børnehaveklassen, til gavn for alle børn Samarbejde med mage forskellige skoler

Kilde: Dagtilbuddets indberetning

ORGANISERING

DAGTILBUDDETS AFDELINGER

Antal afdelinger i dagtilbuddet	Vuggestuer	Børnehaver	Integrerede afdelinger	Dagplejere
Fordeling af dagtilbuddets afdelinger	1	0	6	0

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort pr 1/9 2017

MEDARBEJDERSAMMENSÆTNING

Andel pædagoger	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Andel uddannede pædagoger	55,1%	56,7%	**56,9%**	50,6%
Andel uddannede pædagoger, inklusiv pædagogiske ledere	63,0%	64,0%	**62,9%**	56,9%

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/8-31/7.

Antal medarbejdere fordelt på faggrupper	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**
Pædagoger	48,5	53,7	**52,7**
Pædagogmedhjælpere	27,9	29,9	**31,5**
Teknisk og administrativt personale	2,7	2,2	**0,8**
Ledere (dagtilbudsleder, pædagogiske ledere og souschefer)	8,0	8,0	**6,6**
Dagplejere	0,0	0,0	**0,0**
Andet	0,9	1,0	**1,0**

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/8-31/7.

BØRNENES TILSTEDEVÆRELSE

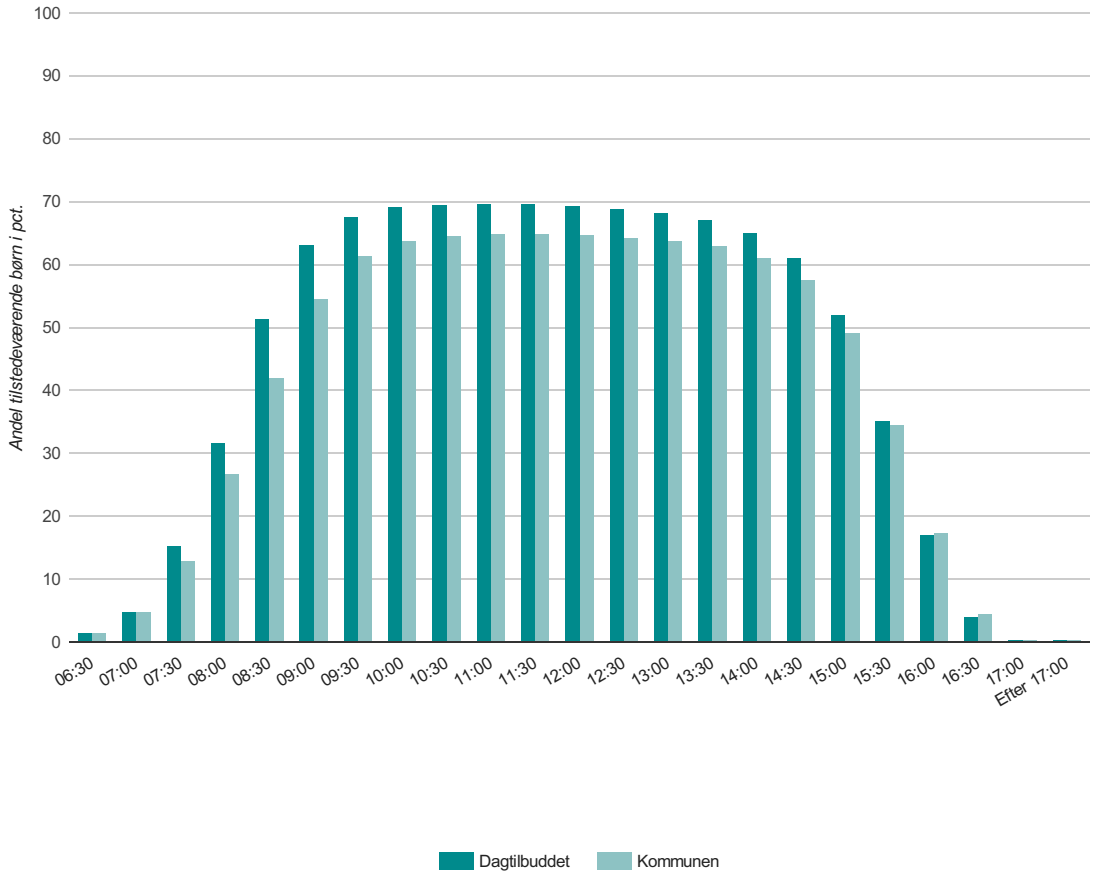

Kilde: Aarhus Kommunes fremmøderegistrering. Gennemsnitlig opgørelse for perioden 1/8 2016-31/7 2017

RESSOURCER

LOKALDISTRIKT

Dagtilbuddets lokaldistrikt	Lokaldistriktet 2015	Lokaldistriktet 2016	**Lokaldistriktet 2017**	Kommunen 2017
Antal børn i alderen ½-2 år bosiddende i lokaldistriktet	126	130	**145**	10.355
Antal børn i alderen 3-5 år bosiddende i lokaldistriktet	178	185	**192**	10.130
Andel af lokaldistriktets børn der er indskrevet i dagtilbud	89,1%	91,1%	**88,4%**	86,2%
Andel af de indskrevne børn i lokaldistriktet, der er indskrevet i eget lokaldistrikt	57,7%	57,3%	**60,5%**	60,5%
Andel af dagtilbuddets børn, der har bopæl i lokaldistriktet	57,7%	57,3%	**60,5%**	69,7%

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort pr. 1/9.

BØRNETAL

Børn i dagtilbuddet	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Antal børn indskrevet i dagtilbuddet i alderen 0-2 år	157	162	**179**	7.528
Antal børn indskrevet i dagtilbuddet i alderen 3 år - skole-start	232	237	**221**	9.156
Gennemsnitligt antal børn pr. medarbejder	6,6	5,9	**5,6**	5,7
Børn med handicap				
Antal børn med handicap i dagtilbuddet	3	3	**2**	230
Andel børn med handicap i dagtilbuddet	0,8%	0,8%	**0,5%**	1,4%
Børn med dansk som andetsprog				
Antal børn med dansk som andetsprog (bhv.-skolestart) i dagtilbuddet	1	1	**5**	1.586
Andel børn med dansk som andetsprog (bhv.-skolestart) i dagtilbuddet	0,4%	0,4%	**2,3%**	17,3%

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort pr. 1/9.

FORÆLDRENES UDDANNELSESNIVEAU

Andel forældre til børn i dagtilbuddet, hvis højeste gennemførte uddannelse er...:	Dagtilbuddet 2017	Kommunen 2017
Grundskole	**5,6%**	6,3%
Gymnasial uddannelse eller erhvervsfaglig uddannelse	**8,3%**	19,9%
Kort videregående uddannelse eller mellemlang videregående uddannelse	**23,3%**	30,8%
Lang videregående uddannelse eller Ph.d.	**61,1%**	42,6%
Ikke oplyst forældreuddannelse	**1,7%**	0,4%

Kilde: Danmarks Statistik Opgjort pr. 1/6 2017

MEDARBEJDER SYGEFRAVÆR OG ARBEJDSMILJØ

Arbejdsmiljø og trivsel har stor indflydelse på løsning af kerneopgaven. En høj social kapital i form af en god samarbejdsevne baseret på en høj grad af tillid og retfærdighed på arbejdspladsen giver mere motiverede og engagerede medarbejdere og en højere produktivitet. Social kapital kan således betragtes som et nøglebegreb, når der tales om arbejdsmiljø og trivsel.

Børn og Unges strategi for Attraktive og Bæredygtige arbejdspladser

Vi fremmer trivsel, samarbejde og et godt arbejdsmiljø
Som ansatte i Børn og Unge udvikler vi attraktive arbejdspladser, skaber fælles udvikling og håndterer forandring via retfærdige, gennemskuelige og involverende processer. Med udgangspunkt i et stærkt samarbejde i MED har vi fokus på et godt arbejdsmiljø, hvor der er sammenhæng mellem trivsel på arbejdspladsen og kvalitet i opgaveløsningen.

Vi gør det meningsfuldt for alle medarbejdere og ledere at arbejde i Børn og Unge. Det betyder, at alle har indflydelse på eget arbejde og mulighed for fortsat at udvikle sig uanset erfaring. Alle skal opleve at bidrage til løsningen af den fælles opgave - at give alle børn og unge det bedste afsæt for et godt liv. Ledere i Børn og Unge går forrest og sikrer følgeskab gennem ærlig og tydelig kommunikation. De tager ansvar for det gode samarbejde om kerneopgaven, skaber sammenhæng og viser retning.

Vi samarbejder på tværs
Som ansatte i Børn og Unge lykkes vi med et tillidsfuldt samarbejde, når vi anerkender vores forskellige opgaver, kompetencer, erfaringer og perspektiver. Vi samarbejder på tværs af faggrupper, hierarkier og organisatoriske grænser for at skabe størst mulig progression for børn og unge, ansatte og organisationen som helhed.

Vi etablerer tid og rum til konstruktiv kritisk refleksion
Som ansatte i Børn og Unge prioriterer vi fælles refleksion over vores handlinger med afsæt i erfaringer, observationer, data og forskningsbaseret viden. Vi er nysgerrige på hinandens praksis, søger sparring og tilbyder vores hjælp. Vi udfordrer hinandens vaner og rutiner. Vi tør sætte os selv i spil for at styrke evnen til at træffe fagligt kvalificerede og oplyste beslutninger.

Vi fremmer videndeling og anvender vores ressourcer optimalt
Som ansatte i Børn og Unge fremmer vi åbenhed, gennemsigtighed og gør det naturligt at dele viden og ideer til nye løsninger. I ord og handlinger er vi troværdige, respektfulde og engagerede. Det er en fælles forpligtelse – som en del af kerneopgaven – at prioritere og anvende vores ressourcer optimalt med øje for sikker drift.

Vi stræber efter en kultur, hvor viden knytter den daglige opgaveløsning og strategiske udvikling tættere sammen. Det er en kollektiv forpligtelse og et individuelt ansvar at dele erfaringer og viden lokalt og på tværs af opgaver, fagligheder og ansvarsområder.

Til belysning af den sociale kapital, stilles der skarpt på fire dimensioner, som tilsammen belyser medarbejdernes vurdering af relationerne til nærmeste kolleger, nærmeste leder, andre grupper (fx andre afdelinger) og arbejdspladsen som helhed (på en skala fra 1-100).

Medarbejdernes vurdering af dagtilbuddets sociale kapital i forhold til...:	Dagtilbuddet 2013	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Relationer til kolleger	-	73	**78**	80
Relationer til nærmeste leder	-	69	**71**	79
Relationer til andre grupper	-	-	**67**	71
Relationer til arbejdspladsen som helhed	-	67	**66**	74

Kilde: Aarhus Kommunes ArbejdsPladsVurdering og Social kapital målingen

Sygefravær blandt medarbejdere	Dagtilbuddet 2015	Dagtilbuddet 2016	**Dagtilbuddet 2017**	Kommunen 2017
Gennemsnitligt antal fraværsarbejdsdage pr. fuldtidsansatte i alt	12,4	10,1	**12,3**	14,4
Korttidssygefravær (sygefraværsperioder på 14 kalenderdage eller derunder) - gennemsnitligt antal fraværsarbejdsdage pr. fuldtidsansat	8,4	8,0	**8,1**	7,9
Langtidssygefravær (sygefraværsperioder over 14 kalenderdage) - gennemsnitligt antal fraværsarbejdsdage pr. fuldtidsansat	4,0	2,1	**4,2**	6,5

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort for perioden 1/8-31/7

ØKONOMI

Børn og Unges decentralisering følger de fælles kommunale retningslinjer om, at det akkumulerede overskud ikke må ligge over 10 %, mens et underskud ikke må være større end 5 % af det samlede budget. Siden 2011 har der været særligt fokus på overholdelse af de udmeldte budgetter. Det har derfor krævet særlige aftaler at overskride budgettet.

Budget og regnskab	Dagtilbuddet 2014	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2016**	Kommunen 2016
Dagtilbuddets samlede budget	36.330.750	37.944.176	**40.383.708**	1.857.980.444
Dagtilbuddets regnskab	190.462	710.530	**33.057**	14.909.222
Dagtilbuddets akkumulerede over- eller underskud	-596.133	114.397	**147.454**	28.764.845
Særligt tildelte ressourcer til...:				
Børn med særlige behov	861.304	905.392	**959.592**	39.964.187
Børn med vidtgående handicap	969.274	828.933	**957.838**	60.585.121
Udsatte børn	30.912	32.296	**33.117**	41.049.721
Varetagelse af sprogstimulering af børn med dansk som andetsprog	23.195	27.600	**6.100**	9.009.700

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort for perioden 1/1-31/12

Gennemsnitlige udgifter pr. barn	Dagtilbuddet 2014	Dagtilbuddet 2015	**Dagtilbuddet 2016**	Kommunen 2016
Udgifter pr. barn	90.814	90.072	**95.457**	115.831

Kilde: Børn og Unges administrative systemer. Opgjort for perioden 1/1-31/12

DAGTILBUDSBESTYRELSENS UDTALELSE

Det er med stor tilfredshed, at vi har læst kvalitetsrapporten for 2017, hvor det over hele linjen ser rigtig pænt ud for Skæring Dagtilbud, og at dagtilbuddet på flere punkter ligger over niveauet for hele kommunen. Vi vil derfor rose ledelse og medarbejdere for den store indsats, de gør for vores børn i deres daglige arbejde.

Det er særlig positivt at se, hvor godt dagtilbuddet ligger på indsatsområderne læring og udvikling, trivsel og sundhed samt fællesskaber.

Vi bemærker også at der er en høj forældretilfredshed. Her er der enkelte punkter vi vil fremhæve. Vi hæfter os ved at hver 4. forældre ikke er tilfreds eller meget tilfreds med forebyggelsen af drillerier. Kan dette skyldes manglende viden om forebyggelsen, eller om forældrene oplever for meget drillerier i børnenes dagtilbud. Dertil scorer dagtilbuddet også relativt lavt på om personalet bruger forældrenes viden og god dialog mellem personale og forældre. Man kan overveje om, der skal gøres mere i forhold til kommunikationen mellem forældre og personale.

Endelig bemærker vi, at sygefravær blandt personalet desværre igen steget. Vi tænker at dette altid må være et fokusområde.

på vegne af bestyrelsen vil vi takke for endnu et godt år og vi ser frem til endnu et år med et godt samarbejde mellem personale og forældre.

M.v.h. Agnes Witt, forældrerepræsentant

Jeg bliver optaget af forældresamarbejdet/samskabelsen, dog tænker jeg at vores nu mere systematiseret indsats i forhold til vores to faste intro møder om året til de nye forældre i vores dagtilbud, på sigt vil højne dette samarbejde og oplevelsen af at vi samskaber omkring børnenes udvikling og læring.

Et udviklings punkt som jeg tænker kunne være spændende at arbejde mere målrettet med pædagogisk, er en mere fokuseret inddragelse af børneperspektivet for til at understøtte og udvikle børnenes refleksionsevne samt kritiske og innovative tænkning. Vi så på vores videns rejse til Ontario børn/elever som mestrede dette som en helt naturlighed ved deres tilgang til læring. Vi fik med os hjem helt konkrete redskaber og metoder (mindset og spørgemetode) til at understøtte og udvikle dette i børnene, og vi er så småt i gang med at tage disse i brug. Med vores personaledag i februar vil der blive givet en indføring i Mindset teorien og dens anvendelse i daglig pædagogisk praksis i forhold til at arbejde med børnenes tilgang og lyst til læring.

Som medarbejder i Skæring Dagtilbud er det min oplevelse at vi er et dagtilbud som kvalitetsrapporten også viser, arbejder på et højt fagligt og professionelt niveau, med en vision for at skabe og tilbyde et dagtilbud som hele tiden er optaget af hvordan vi bliver bedre til at understøtte alle børn i deres udvikling og læring. De udviklingspunkter som vil være i sådan en rapport hjælper os netop til at få et fokus og målrette vores udviklingspunkter og indsatser.

M.v.h. Susanne Nielsen, Ressource- og inklusionsvejleder, medarbejderrepræsentant

Det er dejligt at læse, at vi ligger rigtig godt indenfor læreplanstemaerne. Det betyder, at vi skaber en alsidig hverdag, hvor børnene bliver udfordret og modtager læring indenfor de forskellige områder.

Vi er nødt til fremadrettet at have focus på, at forebygge og begrænse børnenes indbyrdes drillerier. Her ligger vi pt. alt for lavt. Børn skal være trygge ved omgangsformen i institutionerne! Det er dog muligt, at tallet afspejler en gruppe fra en institution, hvor der har været problemer, men uanset, så skal vi som personale arbejde med det.

Selvom vi på mange områder arbejder med forældrevejledning så tror jeg, at vi skal være opmærksomme på, at al dialog ikke systematiseres. Der skal være plads til, både i dagligdagen og til alm. forældresamtaler at give spontan vejledning. Vi skal som pædagoger gøre brug af alle de erfaringer vi har med børnene og inddrage forældrene, så vi sammen kan hjælpe børnene til nærmeste udviklingszone.

M.v.h. Jytte Tybirk, pædagog, medarbejderrepræsentant